

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Nauda/naudas Prasījumi](#) > [Aktīvu Aizsardzība, Kamēr Tiek Izskatīta Prasība ES Valstīs](#) Northern Ireland

Aktīvu aizsardzība, kamēr tiek izskatīta prasība ES valstīs

Ziemeļīrija

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kādi ir dažādie pasākumu veidi?

Aizlieguma (*Prohibitory Injunction*) vai negatīvs priekšraksts (*Negative Injunction*) — rīkojums kaut ko nedarīt vai pārtraukt kaut ko darīt. Šis ir visbiežākais rīkojumu veids.

Obligāts (*Mandatory Injunction*) vai pozitīvs priekšraksts (*Positive Injunction*) — rīkojums veikt kādu darbību vai novērst kādas iepriekšējās darbības radīto kaitējumu.

Preventīvs priekšraksts (*Quia Timet Injunction*) — rīkojums veikt vai neveikt kādu darbību, lai nepieļautu kaitējumu, kas vēl nav nodarīts.

“Iesaldēšanas” jeb *Mareva* priekšraksts — rīkojums, ar ko atbildētājam liedz pārvietot savus aktīvus vai no tiem atbrīvoties, lai viņš nepadarītu spriedumu par zaudējumu atlīdzināšanu neizpildāmu. Rīkojumā var paredzēt uzturšanu atbildētāja ikdienas, darījumdarbības vai juridisko izdevumu segšanai.

Garantija priekšraksta vietā — to bieži vien piedāvā atbildētājs uz priekšraksta pieteikumu, un, ja pieteikuma iesniedzējs to pieņem, tiesai tā būtu rakstveidā jādokumentē.

Īpašuma apskates un saglabāšanas rīkojums — tam ir divi mērķi:

- saglabāt īpašumu, kas ir tiesvedības priekšmets, tādā stāvoklī, lai lietā uzvarējusi puse varētu atgūt īpašumu neskartā veidā vai tā vērtību, un
- darīt īpašumu pieejamu apskatei, lai varētu ievākt pierādījumus tiesvedībai. Tiesa var arī izdot rīkojumu, ar ko atļauj iekļūt puses īpašumā, lai izpildītu rīkojumu.

Anton Piller rīkojums — ar to prasītājam, viņa advokātam vai citai atbildīgai personai ļauj saglabāšanas vai pierādījumu iegūšanas nolūkā konfiscēt priekšmetus bez iepriekšējas atbildētāja brīdināšanas.

2 Kādi ir nosacījumi rīkojuma izdošanai par šiem pasākumiem?

2.1 Procesuālā kārtība.

Pagaidu noregulējuma pieteikumu var iesniegt jebkurā brīdī pēc tiesvedības ierosināšanas līdz tās izbeigšanai. Steidzamās lietās pagaidu noregulējumu var noteikt pirms tiesvedības sākuma, ja tiesvedību ierosina uzreiz pēc tam.

Pagaidu noregulējuma pieteikuma iesniegšanas procedūra ir izklāstīta tiesas noteikumos. Vispārīgie tiesas noteikumi, ko piemēro Augstajai tiesai, ir 1980. gada Tiesas noteikumi (Ziemeļīrija), bet vispārīgie tiesas noteikumi, ko piemēro apgabaltiesai, ir 1981. gada Apgabaltiesas noteikumi (Ziemeļīrija).

Pieteikumu parasti iesniedz lūguma paziņojuma (*Notice of Motion*) vai aicinājuma (*Summons*) veidā tai Augstās tiesas nodaļai vai apgabaltiesai, kurā notiek pamattiesvedība.

Paziņojumā vai aicinājumā jānorāda prasītais tiesiskās aizsardzības līdzeklis un tiesas noteikumi, saskaņā ar kuriem pieteikums ir iesniegts, tam jāpievieno ar zvērestu apliecināta rakstveida liecība (ko ar zvērestu bieži vien apliecinājis pieteikuma iesniedzēja advokāts) un jāiesniedz rīkojuma projekts.

Paziņojumu vai aicinājumu, kam pievienota ar zvērestu apliecinātā rakstveida liecība un jebkuri citi attiecīgi dokumenti, jāizsniedz atbildētājam vismaz divas pilnas dienas pirms pieteikumu iekļauj tiesas sēdē izskatāmo lietu sarakstā, tomēr steidzamās lietās tiesa var atļaut saīsināt izsniegšanas periodu.

Augstajā tiesā pieteikumu parasti izskata tiesu varas amatpersona, ko sauc par *master*, lai gan dažu veidu tiesvedībā (kas norādīta 1980. gada Tiesas noteikumos (Ziemeļrija)) pieteikumi par pagaidu noregulējumu jāizskata tiesnesim.

Apgabaltiesai ir visas pagaidu noregulējuma pilnvaras attiecībā uz lietām, kas tai piekrīt. Apgabaltiesā iesniegtie pagaidu noregulējuma pieteikumi jāizskata apgabaltiesas tiesnesim.

Pieteikumu var iesniegt *ex parte*, neizsniedzot paziņojumu vai aicinājumu personai, pret kuru minētais noregulējums tiek prasīts, šādos gadījumos:

- ja lieta ir ļoti steidzama,
- ja iepriekšēja paziņojuma rezultātā atbildētājs traucētu sasniegt rīkojuma mērķi,
- saskaņā ar paražām — piemēram, pieteikumus pirms tiesvedības sākuma parasti iesniedz *ex parte*,
- ja likums vai tiesas noteikumi to atļauj vai paredz.

Ex parte pieteikumu iesniedz ar īpašu veidlapu, ko sauc par *ex parte* kopsavilkumu (*ex parte docket*), un pieteikuma iesniedzējam ir pienākums pilnīgi un godīgi atklāt visus attiecīgos faktus. Par *ex parte* rīkojumu pieteikumiem (izņemot *ex parte* priekšrakstu pieteikumus) tiesnesis vai par *master* dēvētā amatpersona pieņem lēmumu bez tiesas sēdes. Par *ex parte* pieteikuma izmaksām parasti lemj attiecīgajā tiesas sēdē.

2.2 Galvenie noteikumi.

Pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļu noteikšanā tiesai ir rīcības brīvība. Tiesa var izdot priekšrakstu jebkurā tiesvedības posmā, kad tas šķiet taisnīgi un ērti. Tiesa izmanto rīcības brīvību, lai noteiktu pagaidu tiesiskās aizsardzības līdzekļus saskaņā ar pamatnostādņem, kas izklāstītas lietā *American Cyanamid/Ethicon, 1975*, Pārsūdzības lietas (AC), 396. lpp. Vispirms prasītājam ir jāparāda, ka tiesvedībā iztiesājams jautājums ir nopietns. Tad tiesnesis apsver, vai prasītāja tiesību aizskārumu var kompensēt ar zaudējumu atlīdzību. Pēc tam tiesnesis var apsvērt pušu interešu līdzsvaru, un, ja tās ir līdzsvarā, tad dod priekšroku *status quo* saglabāšanai vai atjaunošanai tādā stāvoklī, kāds tas bijis, pirms nodarīts iespējams kaitējums. Ja pieteikums ir par obligātu priekšrakstu, jāpierāda, ka vajadzība ir lielāka, un priekšrakstu izdod tikai tad, ja prasītājs sniedz garantiju, ka atlīdzinās zaudējumus atbildētājam gadījumā, ja prasītājs lietā zaudēs vai izrādīsies, ka priekšraksts nav bijis vajadzīgs.

Iesniedzot pieteikumu par *Mareva* priekšrakstu, prasītājam jāparāda:

- pietiekami pamatota prasība, kuras pamats jau ir izveidojies un kurā tiek prasīts monetārs tiesiskās aizsardzības līdzeklis,
- pierādījums, ka atbildētājam ir aktīvi, ko viņš varētu pārvietot vai noslēpt,
- pierādījums par risku, ka atbildētājs atbrīvosies no aktīviem pirms sprieduma izpildes.

Pieteikumu par īpašuma apskati var iesniegt par īpašumu, uz kuru attiecas konkrētā tiesvedība vai attiecībā uz kuru var rasties kāds jautājums. Tiesības uz apskati nav atkarīgas no pieteikuma iesniedzēja prasības spēcīguma.

Pieteikumā par *Anton Piller* rīkojumu prasītājam jāpierāda, ka pastāv reāla iespēja, ka atbildētājs iznīcinās dokumentus vai lietas, kas vājina viņa aizstāvību, vai publicēs materiālus, kurus prasītājam ir tiesības saglabāt konfidencialus.

3 Šādu pasākumu priekšmets un būtība?

3.1 Pret kāda veida īpašumu šādus pasākumus var vērst?

Priekšraksta pieteikumam jābūt saistītam ar izpildāmām likumiskām tiesībām vai prasības pamatu un jābūt atkarīgam no tām vai tā. Tomēr priekšraksta mērķis nav īstenot pieteikuma iesniedzēja tiesības, bet gan saglabāt vai atjaunot *status quo* līdz tiesvedības beigām.

Mareva priekšrakstu var izdot attiecībā uz pašreizējiem vai gaidāmiem aktīviem Ziemeļīrijā (neatkarīgi no tā, vai aktīvi ir vai nav attiecīgās tiesvedības priekšmets vai ir vai nav saistīti ar to) neatkarīgi no tā, vai atbildētāja domicils vai viņš pats atrodas vai neatrodas Ziemeļīrijā.

Rīkojumu par īpašuma apskati vai saglabāšanu var saņemt tikai par ķermenisku īpašumu. Šī nav atbilstošā procedūra tāda dokumenta satura apskatei, kurš ir pieejams saskaņā ar noteikumiem par dokumentu atklāšanu.

3.2 Kādas ir šādu pasākumu sekas?

Rīkojuma izpildi var panākt procedūrā, kurā lemj par nodošanu tiesai (*committal proceedings*). Lai rīkojumu varētu izpildīt, nododot tiesai, tam pirms tam jābūt izsniegtam atbildētājam. Garantijas izpildi var panākt tāpat kā priekšraksta izpildi.

Trešām personām, piemēram, atbildētāja sievai, advokātam vai bankai, kas ir informētas par *Mareva* priekšrakstu, ir pienākums saglabāt atbildētāja aktīvus, kas ir to valdījumā. Tomēr *Mareva* priekšraksts ir spēkā tikai pret atbildētāju un nedod prasītājam priekšroku pār kreditoriem.

Rīkojumu par īpašuma apskati un saglabāšanu var izdot tikai pret tiesvedības pusi, tāpēc, lai tas būtu spēkā, personai, kuras valdījumā ir attiecīgais īpašums, ir tam jāpiekrīt.

Anton Piller rīkojums nav kratīšanas orderis, tāpēc to nevar izpildīt piespiedu kārtā, tomēr, ja rīkojumā ir teikts, ka jāpavēl atbildētājam atļaut kratīšanu, atbildētāja atteikums atļaut apskati ir necieņa pret tiesu, kas var vedināt Tiesu secināt, ka atbildētājam ir kas slēpjams.

3.3 Cik ilgi šādi pasākumi ir spēkā?

Rīkojums var būt:

- provizorisks (*interlocutory*) — tāds, kas ir spēkā līdz lietas izskatīšanai tiesā,
- pagaidu (*interim*) — tāds, kas ir spēkā ierobežotu laika posmu.

4 Vai pasākumu var pārsūdzēt?

Jebkura no pusēm var tiesnesim pārsūdzēt par *master* dēvētās amatpersonas rīkojumu vai lēmumu. Apelācijas sūdzība jāiesniedz piecu dienu laikā, un tā jāizsniedz pārējām pusēm vismaz divas pilnas dienas pirms apelācijas sūdzību iekļauj tiesas sēdē izskatāmo lietu sarakstā. Tiesa var brīvi pagarināt piecu dienu termiņu, taču tiesai jābūt pārliecinātai, ka tam ir labs iemesls. Puse tomēr nevar pārsūdzēt garantiju. *Ex parte* pieteikuma iesniedzējs var pārsūdzēt pieteikuma atteikumu, savukārt atbildētājs iesniedz pieteikumu rīkojuma atcelšanai, nevis pārsūdzēšanai.

Apelācijas tiesvedība nozīmē pilnīgu atkārtotu lietas izskatīšanu sēdē, taču apelācijas sūdzības iesniedzējs ar saviem argumentiem iepazīstina pirmais. Lai gan var sniegt jaunus pierādījumus, tiesnesis tos, visticamāk, atzīs tikai tad, ja tam būs labs iemesls.

Appabaltiesas izdotu provizorisku rīkojumu var pārsūdzēt Augstās tiesas tiesnesim atkārtotā sēdē vai ziņojot par lietu Apelācijas tiesai.

Saistītās saites

[Ziemeļīrijas Tiesu un tribunālu dienests](#)

■ Lapa atjaunināta: 29/09/2021

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.